

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

memo

Scenario's beheer vervangend systeem HPZone (Lite)

5.1.2e

Directie Informatiebeleid /
CIO
Cluster IBeleid team A

Bezoekadres:

Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34

www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij

5.1.2e

5.1.2e

M +31(0) 5.1.2e
5.1.2e @minvws.nl

Datum

17 maart 2021

Aantal pagina's

1

Aanleiding verzoek GGD GHOR Nederland:

De aanleiding voor dit memo om scenario's voor beheer uit te schrijven is onderstaande zin in de brief aan de Tweede Kamer van 12 februari 2021. Daarin heeft de Minister op verzoek van GGD GHOR Nederland toegezegd als opdrachtgever op te treden.

'Ik heb GGD GHOR Nederland daarom gevraagd de vervanging van HPZone landelijk te coördineren en ik zal hierbij op verzoek van GGD GHOR Nederland als opdrachtgever optreden.'

Naar aanleiding hiervan heeft GGD GHOR in een mail van 8 maart jl. m.b.v. onderstaande tekst bevestigd:

"De raad van directeuren Publieke Gezondheid heeft op vrijdag 12 februari jl. op basis van extern onderzoek naar de kwaliteit van de broncode van HP Zone besloten tot versnelde vervanging van HP Zone Lite voor de Covid-bestrijding en tevens van HP Zone voor de infectieziektebestrijding in het algemeen. Dit bericht is u 12 februari mondeling gemeld. Met dit schrijven bevestig ik dit. Vanuit VWS is GGD GHOR Nederland gevraagd de vervanging van HP Zone Lite en HP Zone landelijk te coördineren; op verzoek van de raad van directeuren Publieke Gezondheid zal uw departement hierbij als opdrachtgever optreden."

Reguliere rol- en taakverdeling:

Voordat in onderstaande paragrafen nader wordt stil gestaan bij de mogelijke scenario's voor beheer van de nieuwe systemen is de reguliere rol- en taakverdeling hieronder volledigheidshalve opgenomen. Dit omdat bovenstaand verzoek van GGD GHOR voor fase 1 (vervanging HPZone(Lite)) niet geheel aansluit bij de bestaande reguliere governance. Volledigheidshalve: voor fase 2 (vervanging HPZone voor reguliere IZB taken) wordt opnieuw gekeken naar de lange termijn governance die nu in ontwikkeling is met Verweij Jonker Instituut.

- **VWS** is stelselverantwoordelijk op basis van de Wpg (Wet publieke gezondheid)
- **Gemeenten** zijn verplicht een gezondheidsdienst (GGD) in stand te houden aan wie specifieke wettelijke taken zijn toebedeeld. Zij worden voor die taken gefinancierd door de gemeenten.
- **Elke GGD** staat onder leiding van een directeur publieke gezondheid (DPG). Elke GGD is verwerkingsverantwoordelijke
- **GGD GHOR Nederland** behartigt de belangen van de DPG'en GGD GHOR Nederland is geen verwerkingsverantwoordelijke

- **Voorzitter veiligheidsregio:** Ingeval van een epidemie van een infectieziekte behorend tot groep A, zoals het geval is bij het coronavirus, is het de voorzitter van de veiligheidsregio die zorg moet dragen voor de bestrijding van de epidemie.
- **Rol VWS in geval van infectieziekte behorend tot groep A:** De leiding ligt in dat geval bij de minister van VWS, en kan in dat verband aanwijzingen geven aan de voorzitters van de veiligheidsregio's.
- **RIVM (CIb):** Het RIVM, specifiek het Centrum voor Infectieziektebestrijding (CIb), heeft bij landelijke uitbraken de coördinatie van de bestrijding in handen. Het CIb formuleert het bestrijdingsbeleid en geeft advies aan de overheid en de professionals in de praktijk. Het zorgt voor heldere en betrouwbare communicatie naar publiek en professionals onder andere door het opstellen van inhoudelijke richtlijnen over de uitvoering van taken inzake de infectieziektebestrijding. Het RIVM is verwerkingsverantwoordelijke.
- **IGJ en AP:** De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) houdt toezicht op en handhaaft de wettelijke verplichtingen vanuit de borging van de kwaliteit van zorg en de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) houdt toezicht op dergelijk misbruik van persoonsgegevens via Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).
- **Zorgprofessionals:** moeten in het algemeen in het kader van hun werk kunnen beschikken over de juiste informatie, op het juiste moment en op de juiste plaats.

Bij het vervangen van het systeem HPZone (Lite) in fase 1 moet nog bepaald worden wie het ontwikkelt en wie het nieuwe systeem, of de nieuwe systemen straks in beheer neemt. Dit is de directe aanleiding om nu na te denken of andere partij(en) het (tijdelijk) ontwikkelproces en beheer van de nieuwe systemen zouden kunnen inrichten vooruitlopend op bepaling van de structurele situatie daarbij zoveel als mogelijk rekening houdend met de reguliere governance die nu geldt. Bij de keuze voor een ontwikkel- en beheerpartij is het belangrijk dat de partij voldoende geëquipeerd is voor het i realiseren en exploitatie van de nieuwe ICT-oplossing. De federatie die het huidige beheer van HPZone Lite en HPZone deed, is daar niet voldoende toe geëquipeerd. Daarnaast zijn alle partijen het er over eens dat het van belang is dat een toekomstige ICT-oplossing deze eerste fase in publiek beheer is en blijft voordat deze wordt overgedragen aan een structurele situatie.

(Tijdelijke)ontwikkel- en beheerorganisatie:

Om die reden moet een (tijdelijke) beheerorganisatie worden ingericht waarin zowel het technisch, functioneel en gebruiksbeheer ingericht wordt. De volgende rollen moeten hierin minimaal vertegenwoordigd

Bij het inrichten van de tijdelijke ontwikkel- en beheerorganisatie spelen een aantal afwegingen mee:

- Kan de beheerder dit uitvoeren? Is de benodigde capaciteit, integrale kennis van (organisatorische) processen en data tussen GGD'en en RIVM, en kwaliteit, verbindende rol tussen partijen en technische kennis, aanwezig?
- Is het mogelijk een governance in te richten waarin alle rollen goed vertegenwoordigd worden en waar consensus over is?
- De juridische aspecten ten aanzien van de mogelijkheid voor het kunnen optreden als verwerker van gegevens.

Mogelijke scenario's voor beheer

Er zijn vijf mogelijke scenario's, het beheer kan eventueel worden gedaan door:

1. Technische en organisatorisch bij GGD GHOR met DPG als eigenaars
2. Een concernpartij als het RIVM of het CIBG
3. Shared Service (SSO)
4. VWS in een tijdelijke ontwikkel- en beheerorganisatie in opmaat naar de
5. Dienst Testen of een nog op te richten integrale Dienst
Pandemiebestrijding
- 6.

Voor scenario's 1 t/m 4 geldt dat dit tijdelijke constructen kunnen zijn in aanloop naar een structurele organisatie.

1. GGD GHOR

De GGD GHOR kan het systeem ontwikkeling en beheer nemen in opdracht van de 25 GGD'en. Dus uitgaande van de reguliere structuur waardoor GGD GHOR gemandateerd is namens de 25 GGD'en en waardoor zoveel als mogelijk wordt aangesloten bij de reguliere structuur.

Wat komt daarbij kijken:

- Mandaat van de 25 GGD'en.
- De overdracht van het systeem in dit stadium aan de GGD GHOR of de 25 GGD'en brengt met VWS als leverancier risicovolle verantwoordelijkheden en aansprakelijkheden met zich mee. Denk aan continuïteit en borging voor het ontwikkelen van een centrale inrichting, onderhoud, updates, fouten in software ter voorkoming ook van mogelijke onenigheid over functionaliteiten (centraal of decentraal) en samenhang met dataprocessen met het RIVM.
- Inrichting van juridisch construct t.a.v. gegevensverwerker
- Nadelen: GGD GHOR heeft nu nog niet de ICT kennis om dit over te nemen. Zowel GGD GHOR, als RIVM als VWS vinden dat beheer in dit stadium nu niet bij een private partij als GGD GHOR thuishoort en door partijen wordt de eis neergelegd om dit publiek te borgen.
-

2. Concern partij

Er zijn verschillende partijen binnen het VWS concern die ervaring hebben met het beheren van systemen, zoals het RIVM, het CIBG en het CAK.

Wat komt daarbij kijken:

- Consensus is allereerst nodig.
- inrichtingsvraag vanwege extra taak waardoor we broodnodige tijd verliezen i.r.t. inrichting en overdracht.
- Inrichting van juridisch construct t.a.v. gegevensverwerker

3. Shared service (SSO) bij bijv. RDO onderbrengen

4. Er zijn verschillende shared services (SSO's) binnen de overheid als Dus-I en p-Direct die integrale digitale producten aanbieden. Inzet is een dienstverlening tegen een goede prijs- kwaliteitsverhouding met zo min mogelijk regelgeving. Diensten en producten worden zo veel mogelijk integraal en digitaal aangeboden. Generieke diensten worden zoveel mogelijk afgenomen bij rijksbrede shared serviceorganisaties (SSO's). De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties kan deze gemeenschappelijke voorzieningen aanwijzen. De ministers zijn dan verplicht van de diensten van deze organisaties gebruik te

maken (Coördinatiebesluit Organisatie en Bedrijfsvoering Rijksdienst 2018).

De minister van BZK is verantwoordelijk voor de rijksbrede ontwikkeling van het bedrijfsvoeringsbeleid en de daarmee verbonden uitvoering in SSO's.

Ter ondersteuning zijn de directies van DG00 beschikbaar. De opdrachtnemende SSO is een baten-lastendienst die de opdracht aanneemt en uitvoert op basis van een overeenkomst met de opdrachtgever, die optreedt namens de organisaties die generieke diensten afnemen. De SSO's hebben een kwaliteitssysteem waarmee inzicht wordt gegeven in de kwaliteit en kosten van de dienstverlening met als onderdelen generieke en specifieke Kritieke Prestatie Indicatoren (KPI's), Intern klanttevredenheidsonderzoek (IKTO), benchmarking en performance audits. SSO's werken volgens het concept 'service in nabijheid': kennis van het primaire proces en de eisen van de klantorganisatie enerzijds en het makkelijk, snel en voortdurend dichtbij zijn van de dienstverlening voor de gebruiker. De SSO's dragen de verantwoordelijkheid voor integrale generieke dienstverlening en bieden deze zoveel mogelijk proactief aan. Deze dienstverlening is vanuit het perspectief van de gebruiker en in zijn nabijheid georganiseerd; er zijn zo min mogelijk schakels tussen de vraag en de levering van de dienst. Elke SSO vertaalt dit dienstverleningsconcept naar de eigen dienstverlening.

Wat komt daarbij kijken:

- Voorwaarde: consensus is nodig over dit besluit met het RIVM, GGD GHOR en GGD'en.
- BZK kan SSO's aanwijzen op basis van het Coördinatiebesluit Organisatie en Bedrijfsvoering Rijksdienst 2018.
- Dit zal naar verwachting leiden tot aanpassing van het Coördinatiebesluit Organisatie en Bedrijfsvoering Rijksdienst 2018. Nagegaan moet nog worden hoe snel dit zou kunnen.
- Het inregelen kost tijd en het beheer komt daarmee op afstand te staan.

5. Gezamenlijke tijdelijke ontwikkel en beheerorganisatie onder regie van VWS

VWS kan net als bij het PGB 2.0 systeem een tijdelijke ontwikkel- en beheerorganisatie inrichten. Een dergelijke tijdelijke- beheerorganisatie bestaat dus al voor het PGB systeem, deze kan als blauwdruk dienen. Het proces waarin over gegaan wordt naar een structurele beheerorganisatie is daar ook al onder handen. VWS verzorgt daarbinnen het opdrachtgeverschap van en de sturing op het beheer en de doorontwikkeling van het PGB 2.0-systeem. Binnen de tijdelijke beheerorganisatie voor het PGB is VWS verantwoordelijk voor goede besluitvorming en goede samenwerking tussen de betrokken partijen.

Dit betekent dat waar verantwoordelijkheden, processen en wensen uit elkaar lopen VWS er voor zorgt dat er een besluit wordt genomen en dat dit wordt uitgevoerd. VWS is daarbinnen de opdrachtgever voor de partijen die het technisch applicatiebeheer, technisch beheer en gebruikersbeheer verzorgen en heeft in het stelsel als enige partij de bevoegdheid om – in samenspraak met ketenpartijen - besluiten te nemen omtrent doorontwikkeling en beheer. VWS is ook verantwoordelijk voor het organiseren van de inbreng van gebruikers (budgethouders, zorgverleners, gemeenten, zorgkantoren en SVB). Als gebruikers op één lijn zitten en binnen de gestelde kaders blijven, worden hun eisen en wensen overgenomen. Als er geen overeenstemming is, dan zal de Minister besluiten en het gedeeld belang zal hierin doorslaggevend zijn.

Wat komt daarbij kijken:

- Voorwaarde: consensus is allereerst nodig van GGD GHOR met mandaat van GGD' en, RIVM, VNG VWS etc. aangevuld met een convenant en samenwerking met bijv. RDO en mogelijke andere beheerpartijen.
- Tijdelijk eigenaarschap van de voorzieningen is tot overdracht hier belegd.
- Kan opmaat zijn naar eventuele latere dienst pandemiebestrijding beschreven onder scenario 5.
- Voordeel: hoeft langere termijn oplossing van eventuele Dienst Pandemiebestrijding niet in de weg te zitten.
- En er is goede ervaring binnen VWS met deze werkwijze die ook AVG proof kan worden uitgevoerd rekening houdend met privacygevoelige informatie en bijv. de verschillende verwerkersovereenkomsten die afzonderlijk met elke GGD moeten worden afgesproken.
- Daarna kan structureel beheer worden overgedragen.

Datum

6. Dienst Testen of een Dienst Pandemiebestrijding

Directie Publieke Gezondheid (PG) is op dit moment aan het nadenken met partijen hoe pandemiebestrijding in de toekomst ingericht moet worden i.s.m. het Verweij Jonker Instituut. Het zou kunnen dat er een permanente dienst, directie of andere entiteit wordt opgericht om dit te gaan doen. Indien dit versneld kan gebeuren zou het beheer van het nieuwe systeem ook daar kunnen landen. Dit scenario zou ook kunnen volgen op scenario 1, 2 of 3.

Wat komt daarbij kijken:

- Hiervoor is eerst een visie nodig op de lange termijnontwikkeling van de GGD'en GGD GHOR i.s.m. het RIVM en een besluit inclusief een juridische grondslag. Deze visie is in de maak maar nog niet definitief gereed.
- GGD Contactapp komt op afstand te staan.
- Gaat nodige tijd overheen voordat deze entiteit is ingericht met de juiste mensen met kennis en kunde.
- Kan nu angst bij IZB artsen laten ontstaan dat GGD' en worden gecentraliseerd op reguliere IZB taken.

Dedicated team GGD datalek